

Ενημερωτικό Σημείωμα

Θέμα: Επιχειρησιακή Άσκηση Σεισμού ΣΦΙΓΓΑ 2014 – ΧΙΟΣ (03-04/04/2014)

ΓΕΝΙΚΑ:

Ο Ο.Α.Σ.Π. σε συνεργασία με το Δήμο Χίου και την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου πραγματοποίησε Επιχειρησιακή Άσκηση Σεισμού «ΣΦΙΓΓΑ 2014», στη ΧΙΟ. Πρόκειται για την 1^η διυπηρεσιακή άσκηση πεδίου σε τοπικό επίπεδο για Σεισμό, που σχεδιάστηκε, οργανώθηκε και συντονίστηκε από τον Ο.Α.Σ.Π., όπου είχε και τη γενική ευθύνη υλοποίησής της. Επίσης, ήταν και η 1^η Άσκηση Σεισμού, όπου συνέβαλε ενεργά ο στρατός ξηράς.

Η άσκηση αφορούσε στο έλεγχο υφιστάμενου σχεδιασμού δομών στο Δήμο Χίου, στην Περιφερειακή Ενότητα Χίου και σε όλους τους τοπικά εμπλεκόμενους φορείς.

Η «ΣΦΙΓΓΑ 2014» πραγματοποιήθηκε στο διάστημα από Πέμπτη 03/04/2014, ώρα 09:00 έως Παρασκευή 04/04/2014, ώρα 15:00 στη νήσο Χίο.

Οι τοπικά εμπλεκόμενοι φορείς και υπηρεσίες που συνέβαλαν στην διεξαγωγή της άσκησης ήταν οι ακόλουθοι: η 96 ΑΔΤΕ, η Αστυνομική Δ/ση Χίου - ΕΛ.ΑΣ., η Πυροσβεστική Υπηρεσία Χίου - Π.Σ., το Λιμεναρχείο - Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚ., το ΕΚΑΒ - Τομέας Χίου, ο Δήμος Χίου (όλες οι υπηρεσίες του) και η Περιφερειακή Ενότητα Χίου (Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Δ/ση Τεχνικών Έργων).

Συμμετείχαν και παρακολούθησαν ακόμη την άσκηση εκπρόσωποι από: τη Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, τη Μητρόπολη Χίου, το Γενικό Νοσοκομείο Χίου, τη ΔΕΗ, τον ΟΤΕ, τους Ραδιοερασιτέχνες, τον Ερυθρό Σταυρό, το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων, το Σώμα Ελληνικού Οδηγισμού και από άλλες τοπικές εθελοντικές οργανώσεις.

Την Άσκηση χαιρέτισαν ο Αντιπεριφερειάρχης Χίου κ. Κ. Γανιάρης και ο Δήμαρχος Χίου κ. Π. Λαμπρινούδης, ενώ πολύ ενεργά συμμετείχε ως επικεφαλής και συντονίστρια του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου, η Αντιδήμαρχος κα. Α. Θλιβίτου, υπεύθυνη σε θέματα Πολιτικής Προστασίας και Εθελοντισμού του Δήμου Χίου.

Από τον Ο.Α.Σ.Π. συμμετείχαν οι εξής: Καθ. Ε. Λέκκας, Αντιπρόεδρος του Ο.Α.Σ.Π., ο Π. Κέρπελης (αξιολογητής), Χ. Γκουντρομίχου (συντονίστρια της άσκησης) & Μ. Μανουσάκη (μέλος της ομάδας σχεδιασμού της άσκησης - ελεγκτής).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ:

Η Άσκηση «ΣΦΙΓΓΑ 2014» ήταν άσκηση πεδίου που περιλάμβανε πολλά παράλληλα επεισόδια για έλεγχο της μετασεισμικής διαχείρισης σε τοπικό επίπεδο.

Αναφορικά, τα βασικά επεισόδια της άσκησης (όπως δείχνουν οι ενδεικτικές φωτογραφίες που ακολουθούν) ήταν:

- Σύγκληση Συντονιστικού Οργάνου στη Χίο (Σύνδεσμοι εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών - εμπλουτισμός λόγω κλιμάκωσης της κατάστασης)
- Ταχύς Οπτικός Μετασεισμικός Έλεγχος κτιρίων κρίσιμων υποδομών - μετεγκατάσταση συντονιστικού κέντρου
- Επικοινωνίες (κέντρα λειτουργίας υπηρεσιών εκτάκτου ανάγκης, ραδιοερασιτέχνες)
- Οργανωμένη Απομάκρυνση Πληθυσμού (εκκενώθηκε τμήμα του οικισμού Καλαμωτής)
- Καταυλισμός Σκηνών και σίτιση στο γήπεδο της Καλαμωτής (από το Στρατό - 96 ΑΔΤΕ)
- Εγκατάσταση σκηνών σε ανοιχτό χώρο στο κέντρο της Χίου για στέγαση υπηρεσιών και εθελοντικών οργανώσεων (από την Περιφερειακή Ενότητα Χίου)
- Επιχειρήσεις Έρευνας Διάσωσης σε αστικό περιβάλλον και απεγκλωβισμό τραυματιών
- Μεταφορά τραυματιών διά θαλάσσης
- Διαλογή τραυματιών και μεταφορά σε νοσοκομειακές μονάδες
- Σταθμός διαλογής της 96 ΑΔΤΕ (με δυνατότητα χειρουργικών επεμβάσεων)

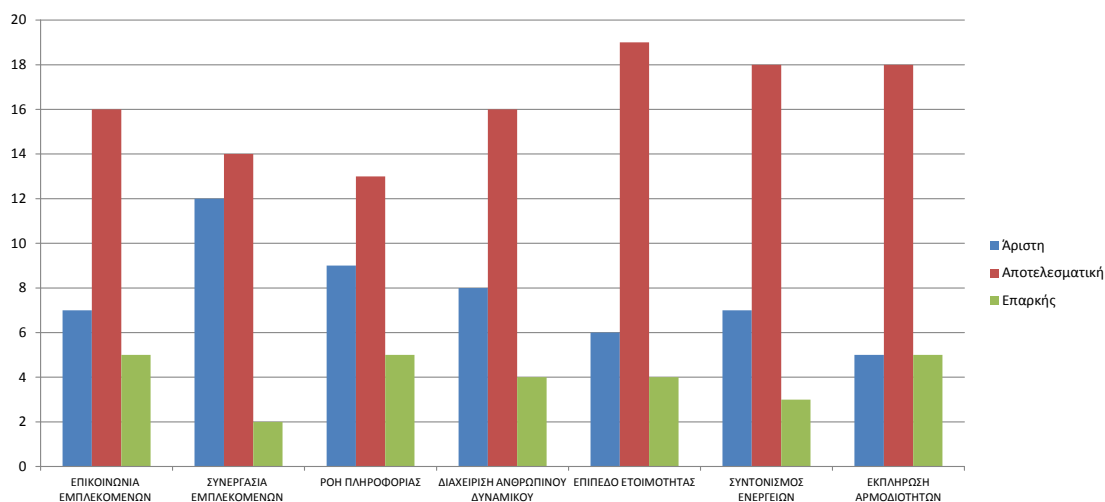

1. Οι φορείς συνεργάστηκαν επαρκώς μεταξύ τους, δεδομένου ότι για πρώτη φορά πραγματοποιήθηκε τέτοιου είδους άσκηση στη Χίο. Επίσης, ήταν η πρώτη φορά που οι εκπρόσωποι – σύνδεσμοι των εμπλεκόμενων φορέων συγκλήθηκαν προκειμένου να διαχειριστούν τις συνέπειες ενός καταστρεπτικού σεισμού. Ενώ, ιδιαίτερα χρήσιμη και αξιοποιήσιμη σε αυτό, θεωρήθηκε η εμπειρία των φορέων από τις επιχειρήσεις κατάσβεσης της μέγα πυρκαγιάς στη Χίο, το 2012.
2. Στη διαχείριση συνεπειών από σεισμό, για πρώτη φορά υπήρξε ενεργή συνδρομή του στρατού σε επιχειρησιακή άσκηση σεισμού, με την οργάνωση ενός καταυλισμού (συνολικά 8 σκηνών) με σίτιση των πληγέντων και ανάπτυξη ενός σταθμού διαλογής (3 σκηνές: σκηνή διαλογής, χειρουργείο και σκηνή ανάρρωσης).
3. Η άσκηση αυτή αποτέλεσε έναυσμα και ενεργοποίησε διαδικασίες διαχείρισης έκτακτης ανάγκης από μαζικές καταστροφές, όπως για παράδειγμα την προμήθεια σε κάρτες triage από το ΕΚΑΒ Χίου, την κινητοποίηση εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Δήμου (μηχανικοί, εργοδηγοί, διοικητικοί κ.α.).
4. Διευκρινίστηκαν ρόλοι και θεσμικές αρμοδιότητες εμπλεκόμενων, εφόσον στα επεισόδια που αναπτύχθηκαν, όπως και συμβαίνει μετά από καταστρεπτικό σεισμό, απαιτούσαν συνέργεια και διαλειτουργικότητα για την αποτελεσματικότητά τους.
5. Η οργανωμένη απομάκρυνση πληθυσμού λόγω σεισμού θεωρήθηκε κρίσιμης σημασίας δράση για το τοπικό επίπεδο της Χίου. Παρότι, ήταν η πρώτη φορά που υλοποιήθηκε οργανωμένη απομάκρυνση πληθυσμού στο νησί, οι εμπλεκόμενοι φορείς (Δήμος – Πολιτική Προστασίας και ψυχολόγοι από την Πρόνοια, ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ.) συνεργάστηκαν ικανοποιητικά μεταξύ τους και δεν διαφάνηκαν ιδιαίτερα προβλήματα κατά την υλοποίησή της. Η ανάπτυξη της δράσης αυτής περιορίστηκε σε ένα τμήμα του οικισμού της Καλαμωτής, ως πιλοτική εφαρμογή της δράσης.
6. Διαφάνηκε πως η άμεση στέγαση πληγέντων μετά από σεισμό στο νησί πρόκειται να υποστηριχθεί από καταυλισμούς σε πλοία, δεδομένου ότι στο νησί υπάρχουν ελάχιστες σκηνές που διαθέτει η Περιφερειακή Ενότητα Χίου (κυρίως για τη στέγαση κρίσιμων υπηρεσιών) και το υπόλοιπο σκηνικό υλικό ανήκει στο Στρατό Ξηράς.
7. Εντυπωσιακή ήταν η συμμετοχή των εθελοντικών οργανώσεων (συνολικά 12) δηλώνοντας την επιθυμία τους να συνεισφέρουν σε δράσεις αντισεισμικής προστασίας, καθώς και οι καθοδηγητικές οδηγίες από τον εκπρόσωπο της Μητρόπολης Χίου.
8. Παρατηρήθηκαν επαρκή συστήματα κάλυψης επικοινωνιών για τη διαχείριση των πρώτων ωρών μετά από σεισμό μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και με αξιοποίηση των ραδιοερασιτεχνών. Παρά ταύτα, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην επικοινωνιακή διαχείριση των ΜΜΕ και του κοινού. Επισημαίνονται, δύο σημεία:

- Παρότι η άσκηση «ΣΦΙΓΓΑ 2014» δεν αποτελούσε άσκηση επίδειξης και έτσι ο ρόλος των ΜΜΕ είχε περιοριστεί στην έναρξη και στη λήξη της άσκησης, ωστόσο η παρουσία των ΜΜΕ ήταν αισθητή καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των επεισοδίων. Μάλιστα, υπήρξε και παραβίαση των περιμέτρων της ΕΛ.ΑΣ. από τους δημοσιογράφους και διείσδυση μέσα σε χώρους διεξαγωγής των επιχειρήσεων έρευνας – διάσωσης με αυξημένη διακινδύνευση από την παραμονή τους στους χώρους αυτούς. Ακόμη ενώ είχαν προβλεφθεί συνεντεύξεις τύπου και στις δύο μέρες διεξαγωγής της άσκησης, δεν αξιοποιήθηκαν κατάλληλα από τους τοπικούς δημοσιογράφους.
- Από την άλλη, προκειμένου να αποφεύγονται επικοινωνιακές κρίσεις θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση από την τοπική αυτοδιοίκηση στην επικοινωνιακή διαχείριση και το σχεδιασμό της.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ:

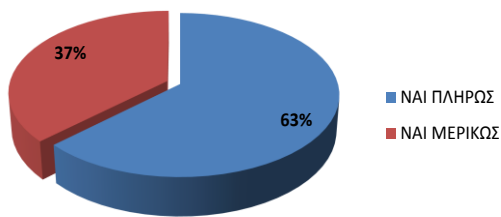
Στο παρακάτω διάγραμμα, φαίνεται η γενικότερη αξιολόγηση των επιμέρους στόχων της άσκησης «ΣΦΙΓΓΑ 2014». Τόσο η επικοινωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, όσο η συνεργασία τους στο πλαίσιο της άσκησης, η ροή της πληροφόρησης, η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τους, η ετοιμότητα στη διαχείριση εκτάκτων αναγκών από σεισμό, ο συντονισμός των απαιτούμενων ενεργειών και η εκπλήρωση των θεσμικών τους αρμοδιοτήτων, γενικό επίπεδο χαρακτηρίστηκαν από **άριστες** έως **αποτελεσματικές**.

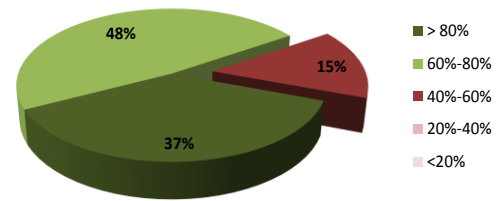
Επίσης, όπως δείχνουν τα διαγράμματα που ακολουθούν, το 63% θεωρεί ότι επετεύχθη πλήρως η ενίσχυση της επιχειρησιακής ετοιμότητας στη διαχείριση συνεπειών από σεισμό και το υπόλοιπο ποσοστό θεωρεί ότι επετεύχθη μερικώς ο στόχος αυτός. Πρωτόκολλα και διαδικασίες υφιστάμενων σχεδίων τηρήθηκαν σε ποσοστό πάνω από 60% από το 85% των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, γεγονός που αναδεικνύει τη σπουδαιότητα του σχεδιασμού για να υπάρχει αποτελεσματική διαχείριση.

Ακόμη, το επίπεδο οργάνωσης της Άσκησης, στο οποίο συνέβαλαν ουσιαστικά στελέχη του Δήμου Χίου, κρίθηκε από «πολύ καλό» έως «άριστο» καθώς και σε ότι αφορά στα επεισόδια της Άσκησης, τα οποία σχεδιάστηκαν υπό την ευθύνη του Ο.Α.Σ.Π. αποτιμήθηκαν από «πλήρως ρεαλιστικά» έως με «μικρές παραλήψεις».

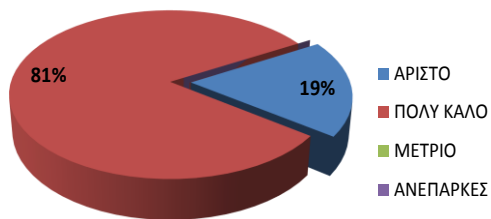
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

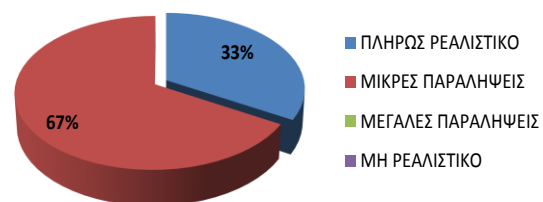
ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΗΡΗΣΗΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ-ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

ΣΕΝΑΡΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

- Η άσκηση «ΣΦΙΓΓΑ 2014» θεωρήθηκε σημαντική με μεγάλη προστιθέμενη αξία για τους τοπικά εμπλεκόμενους φορείς στη Χίο.
- Καθοριστικός ήταν ο ρόλος του Ο.Α.Σ.Π., που αποτέλεσε τον επιστημονικώς άρτια καταρτισμένο φορέα που σε συνδυασμό με την εμπειρία του και την τεχνογνωσία του, κατάφερε να μεταφέρει ρεαλιστικά σενάρια – επεισόδια και να σχεδιάσει, να οργανώσει και να συντονίσει την πρώτη επιχειρησιακή άσκηση σεισμού σε τοπικό επίπεδο, στη Χίο.
- Επιτεύχθηκε η ενίσχυση της επιχειρησιακής αντισεισμικής ετοιμότητας των εμπλεκόμενων φορέων και η αύξηση της διαλειτουργικότητάς τους.
- Προτείνεται η επανάληψη επιχειρησιακών ασκήσεων σεισμού ανά τακτά χρονικά διαστήματα στο τοπικό επίπεδο της Χίου καθώς και η επικαιροποίηση πιθανών πρωτοκόλλων συνεργασίας ή διαδικασιών.
- Η άσκηση «ΣΦΙΓΓΑ 2014» χαρακτηρίστηκε από τον Ο.Α.Σ.Π. ως μια πρότυπη άσκηση σεισμού και προτείνεται η πραγματοποίηση παρόμοιων ασκήσεων τοπικού επιπέδου και σε άλλες περιοχές της χώρας.

Με εκτίμηση,

Χ. Γκουντρομίχου

Προϊσταμένη Τμ. Σχεδίων Έκτακτης
Ανάγκης - Πρόληψης